

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Буянт сумын ТТЗ-ийн
2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээр
дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Аудитын код: БӨА-2017/4/СТА-ТТЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл дараах хаягаар харилцана уу:

Цахим хуудас: Buyant.Bayan-Olgii.khural.mn

Тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 99417382 Цахим хаяг: mhkuangan@yahoo.com

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930, 99932710 Цахим хаяг: kh_jenisbek@yahoo.com

Аудитор: М.Айнур 94159291

Утас: Цахим хаяг:

Агуулга

1	Аудитын гэрчилгээ	2
2	Аудитын тайлан	4
2.1	Оршил	4
2.2	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	5
2.5	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	6
2.6	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	6
2.7	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	7
2.8	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	7
2.9	Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл	8
2.9.1	Төлбөрийн акт тогтоосон алдаа, зөрчилтэй асуудал	8
2.9.2	Албан шаардлага өгсөн алдаа, зөрчилтэй асуудал	8
2.9.3	Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал	8
2.9.4	Хууль хяналтын байгууллагад асуудлыг шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал	9
2.10	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	9
2.11	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	Error! Bookmark not defined.
2.12	Шилэн дансны мэдээлэл	15
2.13	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	15
2.14	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	16
3	Менежментийн захидал	Error! Bookmark not defined.
3.1	«management_zurchil1»	Error! Bookmark not defined.
3.2	«management_zurchil2»	Error! Bookmark not defined.
4	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	17
4.1	Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	17
4.2	Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	19
4.3	Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан ..	Error! Bookmark not defined.
4.4	Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	24
4.5	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	32

1 Аудитын гэрчилгээ

БУЯНТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Т.МЭНДСҮРЭН ТАНАА

**ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР**

83129 Өлгий сум, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

Баян-Өлгий сумын ТТЗ-ийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх дуусвар
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Буянт сумын ТТЗ-ийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх дуусвар болсон, аккрузал сууриар бэлтгэгдсэн, жилийн эцсийн нэгдсэн санхүүгийн тайланд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.1-д заасан бүрэн эрхийн дагуу УАГ-ын харьяа Баян-Өлгий аймгийн Аудитын газраас аудит хийв.

Буянт сумын ТТЗ-ийн удирдлага нь тайлант хугацааны санхүүгийн тайланг холбогдох хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тайлагнах үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллага нь Буянт сумын ТТЗ-ийн 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, санал дүгнэлт өгөх үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журам нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Буянт сумын ТТЗ-ийн 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем, гол хууль тогтоомжуудын мөрдөлтийг болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан материаллаг алдаагүй эсэхэд санал дүгнэлт өгөх хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Буянт сумын ТТЗ-ийн төсвийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүд холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.ХУАНГАН

2 Аудитын тайлан

2.1 Оршил

Буянт сумын Засаг дарга Т. Мэндсүрэн танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг биш алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Дараагийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлагдсан ангилал, үзүүлэлтээр бэлтгэж, оруулав.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.2-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд энэ хуулийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8.9.2 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Буянт сумын Засаг даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийлээ.

Аудитыг төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Буянт сумын Засаг даргын 2016 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн гаргасан төр, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2017 оны 3 сарын 15-наас 2017 оны 3 сарын 23-ны хооронд хийж, аудитын тайланг 2017 оны 3 сарын 25-нд эцэслэн баталгаажуулж, үйлчлүүлэгчийн удирдлагад хүргүүлэхээр төлөвлөн, Буянт сумын Засаг даргын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитыг, Аймгийн аудитын газрын аудитор М.Айнур хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Буянт сумын Засаг даргын 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа 2017 оны 3 сарын 05-нд төрийн аудитын байгууллагад 2017 оны 2 сарын 24-ны өдрийн № 1/57–р албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3 Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн аудитын журам, гарын авлагад дурдсан аудитыг төлөвлөх, гүйцэтгэх, тайлагнах үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, баримтжуулан Санхүүгийн тайлангийн аудитын удирдлагын системд оруулсан бөгөөд аудитад баримтласан бодлого, стандарт, зарчим, үйл явцын талаарх мэдээллийг аудитын санал дүгнэлтэд тодорхойлсон болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг Аудитын олон улсын стандартын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудит хийхэд Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандарт, Санхүүгийн аудитын удирдамж – Аудитын дээд байгууллагуудын олон улсын стандарт 1000 – 1810, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчмуудад тулгуурлав.

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид Аудитын олон стандартад зааснаар үйлчлүүлэгч байгууллагын үйл ажиллагаа, гадаад дотоод орчны талаар төлөвлөсөн бодлого, журмын дагуу шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Буянт сумын Засаг дарга *“Сумын хэмжээний төр захиргааны байгууллагыг нэгдсэн удирдлагаар хангаж, нийгэм эдийн засгийг хөгжүүлэх”* эрхэм зорилгын дор сумын Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна.

Буянт сумын Засаг дарга дээрх хуулиар тогтоосон чиг үүрэг, үйл ажиллагааны хүрээнд өөрийн эрхлэх асуудал, үйл ажиллагааныхаа чиглэл, цар хүрээг дараах байдлаар тодорхойлж баталгаажуулжээ. Үүнд:

Тайлант хугацаанд Буянт сумын Засаг дарга *“Төр засаг болон аймаг, сумын бодлогын хэрэгжилтийг шуурхай удирдлагаар хангах, үр дүнг шударгаар тооцох замаар төрийн үйлчилгээний бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, иргэдэд чанартай үйлчилгээ үзүүлж, улмаар орон нутгийн хөгжлийг тэтгэх захиргааны байгууллагыг төлөвшүүлэх”* зорилт дэвшүүлэн ажиллажээ.

Буянт сумын Засаг даргын талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, ТАБ-СТА-Б-2.1 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Буянт сумын Засаг даргын удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт ороогүй байна.

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Буянт сумын Засаг даргын төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлыг үнэлэхэд эрсдэлгүй буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзлээ.

Буянт сумын Засаг дарга санхүүгийн тайлан, тодруулга, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан бэлтгэх, ажил гүйлгээг бүртгэх, хянах үйл ажиллагаанд санхүүгийн “Пластик”, “Аколоус” програм хангамж ашиглажээ.

2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Буянт сумын Засаг даргын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой уламжлалт болон хяналтын эрсдэлийг илрүүлэх, үнэлэх үе шатны ажлын талаар товч толилуулъя.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд байгууллага, түүний гадаад, дотоод орчны талаарх цуглуулсан мэдээлэл, ойлголтод үндэслэн эрсдэлийн үнэлгээний горим хэрэгжүүлэн 17 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлон, тэдгээрийг ТАБ-СТА-Б-2.6 маягтад нэгтгэж, баримтжуулав.

Дээрх эрсдэлтэй асуудал тус бүрийг дахин нарийвчлан үнэлэхэд эрсдэл өндөртэй асуудал гараагүй, 8 асуудал эрсдэл дунд, эрсдэл багатай асуудал байхгүй гэсэн үр дүн гарлаа.

Эрсдэлийн ерөнхий үнэлгээг ТАБ-СТА-Б-4.3 маягтад нэгтгэн баримтжуулсан бөгөөд нийт эрсдэлийн үнэлгээний түвшин 24 байна.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн эрсдэл өндөр буюу зайлшгүй шалгах эрсдэлтэй 0 асуудлыг аудитын чиглэл тус бүрээр нэгтгэж, тэдгээрийг сорих – шалгах аудитын горим сорил, шалгуур үзүүлэлт, нотлох зүйл цуглуулах арга замыг холбогдох маягтаар баримтжуулан баталгаажуулсан болно.

2.7 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДЛЫН СУУРЬ СОНГОСОН ҮНДЭСЛЭЛ, ТАЙЛБАР

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үеийн материаллаг байдлыг Аудитын олон улсын стандарт 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогыг буюу 2059,8 сая төгрөгийг сонгов.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлогыг материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр сонгосон нь Орон нутгийн төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан тул нийт орлогыг материаллаг байдлыг тооцох суурь үзүүлэлтээр сонгох нь тохиромжтой гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

Буянт сумын Засаг даргын 2016 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт орлого 2059,8 сая төгрөг бөгөөд түүний 2 хувь 41,2 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Материаллаг байдлыг суурь үзүүлэлтээс тооцох хувийг 2 хувиар тооцсон нь эрсдэлийн үнэлгээний түвшинтэй холбоотой юм.

2.8 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, төлөвлөсөн ёсоор аудитын 4 чиглэлээр 16 эрсдэлтэй асуудалд 16 горим, сорил хэрэгжүүлж, түүний үр дүнг баримтжуулав. /ТАБ-СТА-В-3.1/

Дээрх горим сорилыг хэрэгжүүлэн тэдгээрийн гол үр дүн, нөхцөл байдлыг үнэлэхэд хэрэгжүүлсэн нийт горим сорилын 75 хувь буюу 6 асуудлыг алдаа, зөрчилтэйд тооцож, нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэв. /ТАБ-СТА-В-4.1/

Харин аудитыг төлөвлөх шатанд эрсдэлтэй гэж тооцсон боловч, аудитын горим сорил хэрэгжүүлэх явцад алдаа зөрчилгүй нь тогтоогдсон асуудлыг ТАБ-СТА-В-4.2 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулав.

Алдаа зөрчилтэй буюу буруу илэрхийллийн нэгтгэлээс аудитын явцад залруулах боломжтой эсэх асуудлыг ТАБ-СТА-В-4.3 маягтад шийдвэрлэж, залруулах боломжтой асуудал буюу залруулгын талаарх мэдээллийг ТАБ-СТА-В-4.4, ТАБ-СТА-В-4.5 маягтуудад нэгтгэж, баримтжуулсан.

Харин санхүүгийн тайлан, тодруулга дах залруулаагүй буруу илэрхийлэл буюу алдаа зөрчилтэй асуудалд дүн шинжилгээ хийж, алдаа зөрчлийг дараах байдлаар ангилав.

(Сая төгрөгөөр)

№	Буруу илэрхийлэл буюу алдаа зөрчлийг ангилсан байдал	Тоо	Дүн	Тайлбар
1	Зөвлөмж болгосон асуудал	0	0	
2	Төлбөрийн акт тогтоосон	0	0	
3	Албан шаардлага өгсөн	0	0	
4	Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн	0	0	
5	Хууль хяналтын байгууллагад асуудлыг шилжүүлсэн	0	0	
	Дүн	0	0.0	

Дээрх зөрчилтэй асуудлын дэлгэрэнгүй жагсаалтыг ТАБ-СТА-В-4.6.1-5 маягтад нэгтгэн баримтжуулав.

2.9 Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл

Санхүүгийн тайланд нийтдээ 67,9 сая төгрөгийн алдаа зөрчил нь залруулагдсан байна. Зөрчилтэй асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэсэн байдлаар дараах заалтад ангилан харуулав.

1. Эргэлтийн эмийн сангийн эмийн үлдэгдэл 2.7 сая төгрөгийг, эмийн өглөг 2.7 сая төгрөгийг, нийт 5.3 сая төгрөгийн үлдэгдлийг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд тусгаагүй байсныг залруулсан.
2. Хүүхдийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл урьд оны үлдэгдлээс 6.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байсныг залруулсан.
3. ОНХСангийн 2016 оны батлагдсан төсөвт аймгийн ОНХСангийн төсвөөс дутуу олгосон 10.6 сая төгрөгийн орлогын шилжүүлэгийг санхүүгийн тайланд санхүүжилтийн авлагаар тусгаж харуулаагүй, мөн ОНХСангийн хөрөнгөөр 2016 онд хэрэгжсэн зарим төсөл арга хэмжээний дутуу олгогдсон 9.1 сая төгрөгийн ажлын гүйцэтгэлийн санхүүжилтийн өглөгийг санхүүгийн тайланд өглөгөөр тусгаж харуулаагүй орхигдуулж Төсвийн тухай хуулийн 26.1 "Төсвийн байгууллага нь НББОУС болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккрузал суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтлөнө" гэсэн заалтыг зөрчсөн.
4. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг 42.9 сая төгрөгөөр илүү илэрхийлж, Сангийн сайдын 2012 оны 76 тоот тушаалаар баталсан Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан боловсруулах журмыг зөрчсөн байна.

2.9.1 Төлбөрийн акт тогтоосон алдаа, зөрчилтэй асуудал

Үгүй

2.9.2 Албан шаардлага өгсөн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Үгүй

2.9.3 Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Үгүй

2.9.4 Хууль хяналтын байгууллагад асуудлыг шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Үгүй

2.10 ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

ОНХС, СХСангийн авлага, өглөгийн бүртгэл тооцоо, баталгаажуулалт.

2.11 Төсвийн орлого, зарлагын гүйцэтгэл, САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар батлагдсан төсвийн гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулж, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

1. Мөнгөн хөрөнгийн бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	100,914,658.41	73,226,584.93
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	1,542.15	1,579.67
31110	Төгрөг	1,542.15	1,579.67
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	100,913,116.26	73,225,005.26
3121	Төгрөг	100,913,116.26	73,225,005.26
31211	Төрийн сангийн харилцах	91,392,517.40	62,958,181.40
31212	Монгол банкин дахь харилцах		
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	9,520,598.86	10,266,823.86

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар оны эцэст нийтдээ 73,2 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй гарчээ. Мөнгөн хөрөнгийн бүтцийг авч үзвэл нийт үлдэгдэл мөнгөний 10,3 сая төгрөг нь арилжааны банкин дахь, 62,9 сая төгрөг нь төрийн сан дахь харилцах дансны үлдэгдэл байна. Үүнд: ОНХСангийн үлдэгдэл 13,1 сая төгрөг, Сум хөгжүүлэх сангийн үлдэгдэл 1,1 сая төгрөг, БОХ сангийн үлдэгдэл 8,2 сая төгрөг, Мал хамгаалах сангийн үлдэгдэл 1,3 сая төгрөг, Орон нутгийн орлогын данс үлдэгдэл 48,7 сая төгрөг байна.

Арилжаны банкинд байгаа ЗДТГ-т 1579,7 төгрөг, эргэлтийн эмийн сангийн үлдэгдэл 0,7 сая төгрөг байна.

2. Авлагын бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	өсөлт,бууралт
33	АВЛАГА	182,560,871.00	193,150,871.00	10,590,000.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага			-
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага			-

33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага		10,590,000.00	10,590,000.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага			-
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/			-
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/			-
335	Бусад авлага	182,560,871.00	182,560,871.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага			-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	182,560,871.00	182,560,871.00	-

Санхүүгийн тайлан дахь авлагын үлдэгдэл өмнөх оноос 10,6 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн дүнтэй байна. Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлагыг тооцоо нийлж, зээлдэгч нэг бүрээр гарын үсэг зуруулж үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй байна. ОНХСангийн 2016 оны батлагдсан төсвөөс 10,6 сая төгрөгөөр санхүүжилтээ дутуу авсан боловч, санхүүгийн тайланд авлагаар харуулаагүй байсныг залруулав.

3. Бараа материалын бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	өсөлт,бууралт
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	67,366,229.61	88,479,102.66	21,112,873.05
351	Түүхий эд материал	4,395,786.00	8,384,284.00	3,988,498.00
354	Хангамжийн материал	44,730,443.61	64,464,818.66	19,734,375.05
35600	Мал амьтад	18,240,000.00	15,630,000.00	(2,610,000.00)

Бараа материалын үлдэгдэл оны эхнээс 21,2 сая төгрөгөөр өссөн байна. Тайлант онд эм боох материал, түлш шатах тослох материал, хүнсний материал, аж ахуйн материал, мал амьтадын үлдэгдэл өнгөрсөн оноос өссөн дүнтэй байгаа бол бичиг хэрэг, бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл урьд оноос буурсан дүнтэй байна. Тайлант онд нийтдээ 8,2 сая төгрөгийн материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

4. Үндсэн хөрөнгийн бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	өсөлт,бууралт
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,319,423,039.5	3,106,735,283.0	(212,687,756.5)
392	Биет хөрөнгө	3,319,186,372.9	3,106,401,616.3	(212,784,756.5)
393	Биет бус хөрөнгө	236,666.7	333,666.7	97,000.0

Үндсэн хөрөнгө оны эхнээс 212,7 сая төгрөгөөр буурсан байна. Тайлант онд 9,2 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авч, 6,4 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авчээ. Акталж устгасан үндсэн хөрөнгө байхгүй байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгөнд 228,3 сая төгрөгийн элэгдэл тооцож, хуримтлагдсан элэгдлийн үлдэгдэл 2313,2 сая төгрөгт хүрсэн байна.

Төсөвт байгууллагууд нийтдээ 6,4 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авснаас ЗДТГазар нь 1,3 сая төгрөгийн, хүн эмнэлэг 5,1 сая төгрөгийн хөрөнгийг хөрөнгө оруулалтаар хүлээн авсан байна.

5.Өр төлбөрийн бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	өсөлт,бууралт
413	Өглөг	19,009,231.00	11,773,780.00	(7,235,451.00)
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	5,740,087.00		(5,740,087.00)
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг			-
4136	Бусад өглөг	13,269,144.00	11,773,780.00	(1,495,364.00)
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	9,098,730.00	11,773,780.00	2,675,050.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,170,414.00		(4,170,414.00)

Оны эхэнд 19,0 сая төгрөгийн өглөгтэй байсан ба оны эцэст 11,8 сая төгрөг болж, 7,2 сая төгрөгөөр буурсан байна. Эргэлтийн эмийн сан нь 2,6 сая төгрөгийн, ОНХСангийн ажил үйлчилгээний 9,1 сая төгрөгийн өглөгтэй байна.

6. Орлого, татаас санхүүжилтийн талаар

6.1 Улсын төсвийн санхүүжилт

Буянт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлангаар тайлант онд тусгай зориулалтын шилжүүлгээр нийтдээ 1346,9 сая төгрөгийн санхүүжилт, 85,8 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийг хүлээн авсан байна.

6.2 Орон нутгийн төсвийн санхүүжилт

Орон нутгийн захиргааны байгууллагуудад аймгийн төсвөөс 261,1 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг хүлээн авч, орон нутгийн татварын орлогоос 56,5 сая төгрөгийн орлогын эх үүсвэр бүрдүүлэн санхүүжүүлсэн байна.

6.3 Өөрийн орлого

Буянт сумын төсөвт байгууллагуудад үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 69608,7 мянган төгрөгийн орлого оруулах төлөвлөгөө өгөгдсөнөөс 68107,0 мянган төгрөгийн орлого оруулсан байна.

6.4 Татварын орлого

Буянт сумын ИТХ-аас сумын 2016 оны Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 48,6 сая төгрөгөөр баталжээ. Орлогын бүтцийг авч үзвэл нийт орлогын 14,4 хувийг ХАОАТатвараас, 86,1 хувийг бусад татвараас, 0,1 хувийг татварын бус орлогоос оруулахаар төлөвлөжээ.

Орон нутгийн төсвийн орлогын гүйцэтгэлийг хүснэгтээр харуулбал:

/төгрөг/

	ᠶᠡᠨᠡᠨᠡᠨᠡᠨᠡᠨᠡ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	Нийт орлого ба тусламжийн дүн	48,608,000.0	97,180,954.0	48,572,954	199.93
	А.Урсгал орлого			0.0	

I.Татварын орлого	48,583,000.0	96,272,954.00	0.00	
1.1 ХАОАТатвар	7,000,000.0	10,831,684.0	3,831,684.00	154.7
4.Бусад татвар	41,583,000.00	85,441,270.00	43,858,270.00	205.5
II.Татварын бус орлого	0.0	883,000.0	883,000.00	
Б.ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	25,000.0	25,000.0	0.0	100.0

Гүйцэтгэлээр Орон нутгийн орлогод нийтдээ 97,2 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 48,6 сая төгрөгөөр буюу 99,93 хувиар давуулан биелүүлсэн байна. Нийт орлогын 11,1 хувийг ХАОАТатварын, 87,9 хувийг бусад татварын, 1 хувийг татварын бус орлого бүрдүүлж байна.

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд ХАОАТатвар 3831,6 мянган төгрөгөөр буюу 154,7 хувиар давж, бусад татвар 43858,3 мянган төгрөг буюу 205,5 хувиар, татварын бус орлого 883,0 мянган төгрөг буюу 100 хувиар давж биелэгдсэн байна.

Орон нутгийн орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 75,5 сая төгрөгийн үлдэгдэл байсан, тайлант онд 97,2 сая төгрөгийн татварын орлого оруулж, 124,0 сая төгрөгийг зарлагадаж, оны эцэст орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд 48,7 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

6.5 Бусад

Тайланд онд ОНХСангийн санхүүжилтэнд 77,3 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, Сум хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтөөс 56,9 сая төгрөгийг, БОХ санд 94,7 сая төгрөгийн, Мал хамгаалах санд 1,8 сая төгрөгийн, Эргэлтийн эмийн санд 1,3 сая төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна.

7. Зарлага санхүүжилтийн талаар

7.1 Санхүүжилтийн зарцуулалт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар батлагдсан төсвийн гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулж, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Буянт сумын ТТЗ-ийн өөрийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой төсөвт байгууллагуудын хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан 2016 оны урсгал зардалд нийтдээ 1821,9 сая төгрөгийн төсөв батлагдсаны 1346,9 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээр, 317,6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 87,9 сая төгрөгийг ОНХСангийн хөрөнгөөр, 69,6 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 1346,9 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 317,6 сая төгрөгийн, аймгийн ОНХСангаас орлогын шилжүүлэгээр 64,2 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, үйл ажиллагааны орлогоос 68,1 сая төгрөгийн орлого оруулж, бүгд 1796,7 зарлага санхүүжилтээр ажиллаж, батлагдсан төсвөөс нийт дүнгээр 25,2 сая төгрөгөөр бага зарлага гаргажээ.

Энэ нь аймгийн ОНХСангаас 10,6 сая төгрөгийн санхүүжилтийг дутуу олгосон, ОНХСангаас 13,1 сая төгрөгийн санхүүжилтийг зарцуулаагүй үлдэгдэл гарсантай холбоотой байна. Тайлант онд төсөвт байгууллагуудаас төвлөрүүлэх шилжүүлэг гараагүй байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэлийн талаарх мэдээллийг дор нэгтгэн харуулав.

					/төгрөгөөр/
№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
1	Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	1821,9	1796,7	99,11%	35,1
1.1	Урсгал зардал	1821,9	1796,7	99,11%	35,1
1.2	Хөрөнгийн зардал	0	0	0.0%	0.0
2	Зардлыг сахуужүүлэх эх үүсвэр	1821,9	1796,7	99,11%	35,1
2.1	Улсын төсвөөс санхүүжих /Тусгай зориулалтын шилжүүлэг/	1346,9	1346,9	99,66%	10,3
2.2	Орон нутгийн төсвөөс	317,5	317,5	97,56%	10,5
2.3	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас	87,9	64,2	87,96%	17,2
2.4	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос	69,6	68,1	277,16%	2,9

Төсвийн гүйцэтгэлийг зардлын зүйл ангиар авч үзвэл: Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, байр ашиглалтын зардал,бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардал, урсгал шилжүүлгийн зардлыг 114,4-3773,5 мянган төгрөгөөр хэмнэж, НДШ-ийн зардал, хангамжийн материал, нормативт зардал, эд хогшил урсгал засварын зардал, томилолт, зочны зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 6,6-2461,2 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна.

						/ төгрөгөөр /
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	зөрүү	хувь	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,821,981,000.00	1,796,766,600.00	(25,214,400.00)	98.6	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,734,091,000.00	1,732,589,500.00	(1,501,500.00)	99.9	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,664,240,200.00	1,663,134,294.00	(1,105,906.00)	99.9	
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,155,581,100.00	1,151,807,592.00	(3,773,508.00)	99.7	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	125,644,500.00	126,163,422.00	518,922.00	100.4	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	80,933,900.00	80,819,535.00	(114,365.00)	99.9	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,523,200.00	30,984,384.00	2,461,184.00	108.6	
2105	Нормативт зардал	138,388,300.00	139,250,174.00	861,874.00	100.6	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,343,700.00	7,350,297.00	6,597.00	100.1	
2107	Томилолт, зочны зардал	3,615,300.00	4,123,800.00	508,500.00	114.1	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	94,501,900.00	91,872,692.00	(2,629,208.00)	97.2	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,708,300.00	30,762,398.00	1,054,098.00	103.5	

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	69,850,800.00	69,455,206.00	(395,594.00)	99.4
	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	87,890,000.00	64,177,100.00	(23,712,900.00)	73.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,821,981,000.00	1,796,766,600.00	(25,214,400.00)	98.6
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,434,829,200.00	1,411,116,300.00	(23,712,900.00)	98.3
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,346,939,200.00	1,346,939,200.00	-	100.0
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	87,890,000.00	64,177,100.00	(23,712,900.00)	73.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	317,543,100.00	317,543,300.00	200.00	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	317,543,100.00	317,543,300.00	200.00	100.0
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	-	-	-	#DIV/0!
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	69,608,700.00	68,107,000.00	(1,501,700.00)	97.8
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,090,000.00	-	(1,090,000.00)	0.0
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	840,000.00	550,000.00	(290,000.00)	65.5
1E+06	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	67,678,700.00	67,557,000.00	(121,700.00)	99.8

Төсвийн гүйцэтгэлийг байгууллага бүрээр харуулбал:

/төгрөг/

№	Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	дүнгээр	хувиар
1	Сумын ИТХурал	45,875,300.00	45,875,300.00	-	100.00
2	Сумын ЗДТГазар	339,346,500.00	339,225,000.00	121,500.00	99.96
3	Ахлах сургууль	815,507,800.0	815,217,800.0	290,000.00	99.96
4	Хүүхдийн цэцэрлэг	207,760,300.0	207,760,300.0	-	100.00
5	ЭМТөв	272,893,000.0	272,893,000.0	-	100.00
6	Соёлын төв	52,708,100.0	51,618,100.0	1,090,000.00	97.93
7	ОНХ сан	87,890,000.0	64,177,100.0	23,712,900.00	73.02
	Бүгд	1,821,981,000.00	1,796,766,600.00	25,214,400.00	

Төсөвт байгууллагуудаас ИТХ, ЭМТөв батлагдсан төсвийг бүрэн зарцуулж, бусад төсөвт байгууллагуудын төсвийн зарлага төлөвлөснөөс бага гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

7.2 Нэмэлт санхүүжилтийн зарцуулалт

Тайлант хугацаанд Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлд заасан нэмэлт төсвийн дансаар нийтдээ 85,5 сая төгрөгийн орлого хүлээн авч урсгал зардалд 85,5 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Дээрх зардлыг санхүүжүүлсэн эх үүсвэрийг ангилал тус бүрээр нэмэлт төсвийн тайлангаар баримтжуулан баталгаажуулав.

7.3 Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн зарцуулалт

Буянт сумын 4 төсөвт байгууллага тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 1346,9 сая төгрөгийн санхүүжилт авахаар төлөвлөгдсөнөөс 1346,9 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авчээ. Төсөвт төвлөрүүлсэн шилжүүлэг байхгүй байна.

7.4 Сангийн зарцуулалт

Буянт сумын ОНХСан нь оны эхэнд мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлгүй ба тайлант онд 77,3 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 64,2 сая төгрөгийг сумын ИТХурлаас батлагдсан төсөл арга хэмжээнд зарцуулж, оны эцэст 13,1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн харилцах данс оны эхэнд 15,8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй, тайлант онд эргэн төлөлтөөс 56,9 сая төгрөгийн орлогыг оруулсан ба тайлант онд 71,7 сая төгрөгийг зээл олгож, оны эцэст 1,1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. СХСан нь жилийн эцэст 182,5 сая төгрөгийн зээлийн авлагатай байна. БОХ сан нь оны эхэнд 7,9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байснаа 94,6 сая төгрөгийг орлого орж, 94,5 сая төгрөгийн зарлага гаргаж, оны эцэст 8,2 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна. Мал хамгаалах сан оны эхэнд 0,1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба 1,8 сая төгрөгийн орлого орж, 0,7 сая төгрөгийн зарлага гарч, 1,3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Хүүхдийн сан нь оны эхэнд 20,7 мянган төгрөгийн өглөгтэй байсныг зарлагад гаргасан байна.

Эргэлтийн эмийн сан оны эхэнд арилжааны банкин дахь харилцах дансандаа 1349,4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд 1,2 сая төгрөгийн орлого оруулж, 1,8 сая төгрөгийг зарцуулж оны эцэст 742,1 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

8. Эзэмшигчийн өмчийн талаар

Буянт сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар эзэмшигчийн өмчид өөрчлөлт ороогүй байна. Үүнээс ЗГОКапитал 1860,5 сая төгрөг, дахин үнэлгээний нэмэгдэл 1274,1 сая төгрөг, хуримтлагдсан үр дүн 315,1 сая төгрөг байна.

Буянт сумын сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар тайлант онд -201,4 сая төгрөгийн үр дүнтэй ажиллаж, хуримтлагдсан үр дүн 315,1 сая төгрөг болж буурсан дүнтэй байна. Буянт сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар дахин үнэлгээний нөөц 1274,1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

2.12 Шилэн дансны мэдээлэл

Буянт сумын Засаг дарга Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй. Тус байгууллагын Шилэн дансны хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

2.13 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлт 2016 оны жилийн эцсийн байдлаар 100% хувьтай байна.

Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийг Буянт сумын Засаг дарга 2016 оны 10 сарын 14-ны өдрийн 1/154 дугаар албан бичгээр манайд ирүүлсэн бөгөөд аудитын явцад шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр биелэлтийн талаарх мэдээллийг дахин нягталсан болно.

2.14 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Буянт сумын Засаг даргын 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг Аудитын Олон улсын стандартын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Буянт сумын Засаг даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдээ холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн байна гэж үзэж “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт гаргалаа.

Аудитын явцад илэрсэн залруулаагүй буруу илэрхийлэл буюу алдаа зөрчлийг энэ тайлангийн 2.8-д нэгтгэн тусгасан бөгөөд эдгээр буруу илэрхийлэл буюу алдаа, зөрчлийн дүн материаллаг байдлын түвшингээс бага байгаа тул аудитын санал дүгнэлтийг хязгаарлах үндэслэлгүй байна.

2.15 Төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн талаар

Буянт сумын бүх төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж, Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн дүгнэлтэд оруулсан.

Төсвийн шууд захирагчийн нэр	Алдаа, зөрчлийн дүн /мян. төг/	Аудитор ын санал дүгнэлт бүгд	Үүнээс			
			Зөрчилгүй санал дүгнэлт	Хязгаар лалттай санал дүгнэлт	Сөрөг санал дүгнэлт	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
Сумын ИТХурал		1	1			
Сумын ЗДТГазар		1	1			
Бүрэн дунд сургууль	6355,4	1	1			
ЭМТөв		1	1			
Хүүхдийн цэцэрлэг		1	1			
Соёлын төв		1	1			
Сумын ТТЗ-ийн СНТайлан	67943,6	1	1			
Дүн	74299,0	7	7			

Буянт сумын төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийтдээ 74,3 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч Бүрэн дунд сургуульд 6,3 сая төгрөгийн, ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 67,9 мянган төгрөгийн залруулга хийгдлээ.

3 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

3.1 Аудит хийсэн САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>350,841,759.02</u>	<u>354,856,558.59</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	100,914,658.41	73,226,584.93
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	1,542.15	1,579.67
31110	Төгрөг	1,542.15	1,579.67
31120	Гадаад валют		
31130	Нэмэлт санхүүжилт		
31140	Касс арилжааны банк		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	100,913,116.26	73,225,005.26
3121	Төгрөг	100,913,116.26	73,225,005.26
31211	Төрийн сангийн харилцах	91,392,517.40	62,958,181.40
31212	Монгол банкин дахь харилцах		
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	9,520,598.86	10,266,823.86
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах		
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах		
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк		
33	АВЛАГА	182,560,871.00	193,150,871.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага		10,590,000.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага		
335	Бусад авлага	182,560,871.00	182,560,871.00
3351	Байгууллагаас авах авлага		
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	182,560,871.00	182,560,871.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	67,366,229.61	88,479,102.66
351	Түүхий эд материал	4,395,786.00	8,384,284.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,763,484.00	3,763,484.00
35130	Эм боох материал	632,302.00	4,620,800.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн		
354	Хангамжийн материал	44,730,443.61	64,464,818.66
35410	Бичиг хэргийн материал	5,986,902.00	5,609,362.00
35420	Аж ахуйн материал	25,352,640.00	26,915,240.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	290,679.00	290,679.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,769,063.68	14,837,886.68
35450	Барилгын засварын материал		
35460	Хүнсний материал	6,833,578.93	16,352,070.98
35470	Бусад хангамжийн материал	497,580.00	459,580.00
35500	Биологийн хөрөнгө		
35600	Мал амьтад	18,240,000.00	15,630,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,319,423,039.53</u>	<u>3,106,735,283.03</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,319,423,039.53	3,106,735,283.03
391	Газар		

392	Биет хөрөнгө	3,319,186,372.85	3,106,401,616.34
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,062,531,611.00	3,062,531,611.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,009,336,919.44)	(1,062,636,755.80)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	202,040,080.00	202,040,080.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(84,484,451.78)	(112,317,784.94)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	250,560,871.96	261,917,984.89
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(122,521,769.20)	(156,074,354.20)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	267,036,569.04	268,414,899.04
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(129,813,419.32)	(152,850,193.13)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж		
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж		
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс		
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,580,409,154.70	1,581,306,654.70
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(735,493,125.11)	(825,923,796.22)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж		
39217	Ном	38,257,771.00	39,993,271.00
393	Биет бус хөрөнгө	236,666.68	333,666.69
39301	Програм хангамж	3,533,400.00	3,753,400.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,296,733.32)	(3,419,733.31)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III-I+II	3,670,264,798.55	3,461,591,841.62
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	19,009,231.00	11,773,780.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	19,009,231.00	11,773,780.00
413	Өглөг	19,009,231.00	11,773,780.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	5,740,087.00	
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг		
41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг		
41350	Зээлийн хүүгийн өглөг		
4136	Бусад өглөг	13,269,144.00	11,773,780.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	9,098,730.00	11,773,780.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,170,414.00	
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,651,255,567.55	3,449,818,061.62
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,651,255,567.55	3,449,818,061.62
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,860,551,515.61	1,860,551,515.61
51101	Өмч: - төрийн	1,860,551,515.61	1,860,551,515.61
51102	- хувийн		
51103	- хувьцаат		
51104	Халаасны хувьцаа		
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал		
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	516,581,399.71	315,143,893.78
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	516,581,399.71	516,581,399.71

51220	Тайлант үеийн үр дүн		(201,437,505.93)
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,274,122,652.23	1,274,122,652.23
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга		
51600	Нөөцийн сан		
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>3,670,264,798.55</u>	<u>3,461,591,841.62</u>

3.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,517,619,251.20	2,070,416,860.45
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	80,699,348.00	96,297,954.00
110	Орлогын албан татвар	7,986,048.00	10,856,684.00
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	7,279,148.00	10,856,684.00
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,228,148.00	10,831,684.00
110003	Хөрөнгийн орлого	51,000.00	25,000.00
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого		
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	706,900.00	-
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	706,900.00	
113	Хөрөнгийн албан татвар	448,000.00	3,510,000.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		
113002	Бууны албан татвар	448,000.00	3,510,000.00
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар		
113004	Малд ногдуулах албан татвар		
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	72,265,300.00	81,931,270.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,551,800.00	1,431,270.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,101,300.00	1,131,270.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		
118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр		
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр		
118005	Агаарын бохирдлын төлбөр		
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	450,500.00	300,000.00
118007	Ус бохирдлын төлбөр		

118008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр тогтоосон усны нөөцийн зардлын нөхөн төлбөр		
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		
118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж		
118011	Бусад татвар		
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	70,713,500.00	80,500,000.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр		
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	70,664,000.00	80,500,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр		
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	49,500.00	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	259,870,725.20	219,815,628.45
120	Нийтлэг татварын бус орлого	259,870,725.20	219,815,628.45
120001	Хувьцааны ногдол ашиг		
120002	Хүүгийн орлого		
120003	Торгуулийн орлого	1,839,840.00	883,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	228,174,009.20	165,466,006.45
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	109,903,319.00	158,518,756.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	975,000.00	550,037.52
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих		
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	117,295,690.20	6,397,212.93
120005	Түрээсийн орлого		
120009	Бусад орлого	29,856,876.00	53,466,622.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,177,049,178.00	1,754,303,278.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,278,406,200.00	1,346,939,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх		
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,278,406,200.00	1,346,939,200.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	20,155,942.00	28,694,760.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	20,155,942.00	28,694,760.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		

131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	857,393,498.00	348,953,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	301,686,100.00	
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	7,949,147.00	
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	1,134,000.00	
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	146,610,151.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	286,014,100.00	261,063,000.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	114,000,000.00	87,890,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	750,000.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
133003	Хөрөнгийн		750,000.00
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт		
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	21,093,538.00	28,966,318.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	21,093,538.00	28,966,318.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,365,042,527.34	2,271,854,366.38
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,242,131,527.34	2,198,577,266.38
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,847,637,940.34	2,078,535,769.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,146,162,875.00	1,161,203,281.00
210101	Үндсэн цалин	1,034,170,770.00	977,000,295.00
210102	Нэмэгдэл	5,878,146.00	36,941,494.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	47,562,791.00	63,502,909.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	58,551,168.00	83,758,583.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	125,861,015.00	128,404,383.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	107,687,383.00	106,502,183.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,285,155.00	2,827,382.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,410,950.00	5,539,302.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,339,546.00	2,608,402.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,137,981.00	10,927,114.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	77,276,380.00	70,822,205.00

210301	Гэрэл, цахилгаан	6,014,858.00	7,354,110.00
210302	Түлш, халаалт	71,261,522.00	63,468,095.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,907,443.00	34,796,366.00
210401	Бичиг хэрэг	3,420,329.00	2,442,870.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,826,650.00	22,977,249.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,931,791.00	4,666,697.00
210404	Ном, хэвлэл	1,597,200.00	493,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	50,000.00	927,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	710,878.00	2,356,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	370,595.00	
210408	Бараа материал акталсны зардал		931,850.00
2105	Нормативт зардал	114,310,727.72	117,597,349.95
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,112,335.00	13,015,786.00
210502	Хоол, хүнс	99,873,362.72	100,671,863.95
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,325,030.00	3,909,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,387,500.00	5,052,697.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	774,400.00	1,550,000.00
210602	Тавилга	176,400.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	2,436,700.00	3,502,697.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,789,190.00	4,126,400.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	6,789,190.00	4,126,400.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,484,640.00	109,643,607.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	322,051.00	107,160,587.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,672,672.00	1,556,100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	43,670.00	65,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	124,120.00	126,320.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	51,000.00	49,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	256,154.00	392,300.00
210807	Газрын төлбөр	41,000.00	198,900.00

210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	71,550.00	67,300.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,902,423.00	27,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	334,458,169.62	446,889,480.43
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	132,868,661.41	213,535,711.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,978,509.00	5,077,570.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	195,610,999.21	228,276,199.43
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	394,493,587.00	120,041,497.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	574,860.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	574,860.00	
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	88,256,333.00	119,291,497.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	21,093,538.00	28,966,318.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,508,160.00	16,162,810.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,527,635.00	45,982,805.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	16,135,200.00	22,635,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	991,800.00	5,544,164.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,842,294.00	-
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,842,294.00	
213304	Хөрөнгийн		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	302,820,100.00	750,000.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	302,820,100.00	
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
213404	Хөрөнгийн		750,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	122,911,000.00	73,277,100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	122,911,000.00	73,277,100.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө	122,911,000.00	73,277,100.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-

226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	152,576,723.86	(201,437,505.93)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	182,560,871.00	-
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз		
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз		
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз		
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх	182,560,871.00	
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	22,970,647.43	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал		
225003	Хөрөнгө оруулалтын гарз	22,970,647.43	
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз		
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		
225006	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих дамжуулан зээлдүүлэх		
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал		
225008	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээл		
225009	Дамжуулан зээлдүүлэх зээл		
230001	Эргэж төлөгдөх зээл		
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	159,590,223.57	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	312,166,947.43	(201,437,505.93)

3.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,253,713,410.00	2,054,270,147.52
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	80,699,348.00	96,297,954.00
110	Орлогын албан татвар	7,986,048.00	10,856,684.00
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	7,279,148.00	10,856,684.00
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		
110002	Үйл ажиллагааны орлого	7,228,148.00	10,831,684.00
110003	Хөрөнгийн орлого		
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	51,000.00	25,000.00
110005	Шинжлэх ухаан, утга зохиол, шинэ бүтээлийн ашигтай загвар, спортын тэмцээн, урлагийн тоглолт тэдгээртэй адилтгах бусад орлого		
110006	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал		

110007	Төлбөрт таавар, бооцоот тоглоом, эд мөнгөний хонжворт сугалааны орлого		
110008	Шууд бус орлого		
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	-
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	706,900.00	-
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	706,900.00	
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	-	-
110301	ААН-ын орлогын албан татвар		
1104	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	-	-
110401	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар		
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	-	-
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл		
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл		
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл		
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл		
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл		
113	Хөрөнгийн албан татвар	448,000.00	3,510,000.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		
113002	Бууны албан татвар	448,000.00	3,510,000.00
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар		
113004	Малд ногдуулах албан татвар		
114	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	-	-
114001	Дотоодын барааны НӨАТ		
114002	Импортын барааны НӨАТ		
114003	НӨАТ-ын буцаан олголт		
115	Онцгой албан татвар	-	-
115001	Дотоодын архи, дарсны онцгой албан татвар		
115002	Дотоодын тамхины онцгой албан татвар		
115003	Дотоодын пивоны онцгой албан татвар		
115004	Импортын архи, дарсны онцгой албан татвар		
115005	Импортын тамхины онцгой албан татвар		
115006	Импортын пивоны онцгой албан татвар		
115007	Суудлын автомашины онцгой албан татвар		
115008	Автобензин, дизелийн түлшний онцгой албан татвар		
116	Тусгай зориулалтын орлого	-	-
116001	Автобензин, дизелийн түлшний албан татвар		
117	Гадаад үйл ажиллагааны орлого	-	-
117001	Импортын гаалийн албан татвар		
117002	Экспортын гаалийн албан татвар		
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	72,265,300.00	81,931,270.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,551,800.00	1,431,270.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,101,300.00	1,131,270.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		

118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр		
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр		
118005	Агаарын бохирдлын төлбөр		
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	450,500.00	300,000.00
118007	Ус бохирдлын төлбөр		
118008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр тогтоосон усны нөөцийн зардлын нөхөн төлбөр		
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		
118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж		
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)		
1181	Газрын төлбөр	-	-
118101	Газрын төлбөр		
118102	Дуудлага худалдаа		
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	70,713,500.00	80,500,000.00
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр		
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	70,664,000.00	80,500,000.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр		
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	49,500.00	
1183	Бусад татвар	-	-
118301	Бусад татвар		
118302	Нийслэл хотын албан татвар		
118303	Өв, залгамжлал, бэлэглэлийн албан татвар		
118304	Нохойны албан татвар		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	113,452,537.00	158,182,293.52
120	Нийтлэг татварын бус орлого	113,452,537.00	158,182,293.52
120001	Хувьцааны ногдол ашиг		
120002	Хүүгийн орлого		
120003	Торгуулийн орлого	1,839,840.00	883,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	110,878,319.00	157,299,293.52
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	109,903,319.00	156,686,756.00
1E+06	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	975,000.00	612,537.52
1E+06	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих		
1E+06	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		
120005	Түрээсийн орлого		
120006	Газрын тосны орлого		
120007	Навигацийн орлого		
120008	Монгол банкны ашиг		
120009	Бусад орлого	734,378.00	
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/		
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого /ТӨҮГ/		
120015	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө /ТӨҮГ/		
120016	Буцаан авсан албан татвар /ТӨҮГ/		
121	Хөрөнгийн орлого	-	-
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого		

121002	Өмч хувьчлалын орлого		
122	Тусламжийн орлого	-	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/		
122002	Хандив тусламж /гадаад/		
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого		
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг		
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
124	Зээлийн орлого	-	-
141001	Гадаадын санхүүгийн зээлийн эх үүсвэр		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,059,561,525.00	1,799,789,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,278,406,200.00	1,346,939,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх		
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,278,406,200.00	1,346,939,200.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	49,278,440.00	85,521,382.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,000,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,435,056.00	85,521,382.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,843,384.00	
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	710,783,347.00	338,363,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	301,686,100.00	
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	7,949,147.00	
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/	1,134,000.00	
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/		
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	286,014,100.00	261,063,000.00

132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	114,000,000.00	77,300,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
133003	Хөрөнгийн		
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт		
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	21,093,538.00	28,966,318.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	21,093,538.00	28,966,318.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,018,850,047.41	2,008,589,891.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,018,850,047.41	2,008,589,891.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,617,841,033.41	1,885,674,262.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,134,966,901.00	1,151,755,142.00
210101	Үндсэн цалин	1,016,712,291.00	969,420,874.00
210102	Нэмэгдэл		37,154,946.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	43,846,249.00	61,858,305.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	74,408,361.00	83,321,017.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	125,815,750.00	125,916,922.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,855,250.00	125,916,922.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,192,100.00	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,490,100.00	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,298,100.00	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,980,200.00	
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,097,643.00	82,038,270.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,114,908.00	7,426,810.00
210302	Түлш, халаалт	65,982,735.00	74,611,460.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,807,223.00	31,786,749.00
210401	Бичиг хэрэг	1,753,029.00	1,664,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,211,425.00	22,876,649.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,036,791.00	4,854,300.00
210404	Ном, хэвлэл	1,362,100.00	129,200.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	50,000.00	927,800.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	393,878.00	1,333,900.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
210408	Бараа материал акталсны зардал		
2105	Нормативт зардал	113,008,772.00	139,316,074.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,667,720.00	14,325,064.00
210502	Хоол, хүнс	99,520,922.00	121,317,110.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,820,130.00	3,673,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,749,900.00	7,229,597.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	362,100.00	1,550,000.00
210602	Тавилга	359,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	4,028,800.00	5,679,597.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,789,190.00	4,126,400.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	6,789,190.00	4,126,400.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,833,081.00	109,412,199.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	502,951.00	107,037,079.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,675,190.00	1,547,500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	43,670.00	65,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	124,120.00	126,320.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	51,000.00	49,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	323,600.00	424,000.00
210807	Газрын төлбөр	41,000.00	67,900.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	71,550.00	67,300.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		27,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	124,772,573.41	234,092,909.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	120,071,634.41	229,336,409.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,700,939.00	4,756,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	401,009,014.00	122,915,629.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	86,640,673.00	122,915,629.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	21,093,538.00	28,966,318.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,886,900.00	19,590,006.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	34,527,635.00	45,982,805.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	16,135,200.00	22,635,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	997,400.00	5,741,100.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	11,176,181.00	-
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	11,176,181.00	
213304	Хөрөнгийн		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	303,192,160.00	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	302,820,100.00	
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	372,060.00	
213404	Хөрөнгийн		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>234,863,362.59</u>	<u>45,680,256.52</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	-
140001	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
140002	Улсын төсвөөс олгосон зээл		
140003	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн төлөлт		
140004	Хөрөнгө оруулалтын олз		
140005	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
140006	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		
140007	Хүлээн авсан хүүний орлого		
140008	Хүлээн авсан ногдол ашиг		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	146,309,720.00	73,368,330.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	146,309,720.00	73,368,330.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	146,309,720.00	73,368,330.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө	122,911,000.00	64,177,100.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	23,398,720.00	9,191,230.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(146,309,720.00)</u>	<u>(73,368,330.00)</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх		

145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих		
145007	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
145008	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
145009	Төрөл бүрийн хандив		
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	-
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү		
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө		
250003	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
250004	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
250005	Төлсөн ногдол ашиг		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	88,553,642.59	(27,688,073.48)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	12,355,015.82	100,914,658.41
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	100,908,658.41	73,226,584.93

3.4 ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,860,551,515.61	1,274,122,652.23	516,581,399.71	3,651,255,567.55
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,860,551,515.61	1,274,122,652.23	516,581,399.71	3,651,255,567.55
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт				0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн				0.00
C08	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,860,551,515.61	1,274,122,652.23	516,581,399.71	3,651,255,567.55
D01	2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,860,551,515.61	1,274,122,652.23	516,581,399.71	3,651,255,567.55
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,860,551,515.61	1,274,122,652.23	516,581,399.71	3,651,255,567.55
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			-201,437,505.93	-201,437,505.93
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,860,551,515.61	1,274,122,652.23	315,143,893.78	3,449,818,061.62

3.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,821,981,000.00	1,796,766,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,734,091,000.00	1,732,589,500.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,664,240,200.00	1,663,134,294.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,155,581,100.00	1,151,807,592.00
210101	Үндсэн цалин	970,676,900.00	968,293,324.00
210102	Нэмэгдэл	37,283,600.00	37,154,946.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	63,998,200.00	61,858,305.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	83,622,400.00	84,501,017.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	125,644,500.00	126,163,422.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	125,644,500.00	126,163,422.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал		
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	80,933,900.00	80,819,535.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,390,100.00	7,426,810.00
210302	Түлш, халаалт	73,543,800.00	73,392,725.00
210303	Цэвэр, бохир ус		
210304	Байрны түрээс		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,523,200.00	30,984,384.00
210401	Бичиг хэрэг	1,801,900.00	1,668,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,111,900.00	21,706,484.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,823,800.00	4,854,400.00
210404	Ном, хэвлэл	495,900.00	493,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	955,800.00	927,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,333,900.00	1,333,700.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		
2105	Нормативт зардал	138,388,300.00	139,250,174.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	12,922,400.00	14,325,064.00
210502	Хоол, хүнс	121,876,100.00	121,254,610.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,589,800.00	3,670,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,343,700.00	7,350,297.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,500,000.00	1,550,000.00
210602	Тавилга	120,300.00	120,300.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	5,723,400.00	5,679,997.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,615,300.00	4,123,800.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	3,615,300.00	4,123,800.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	94,501,900.00	91,872,692.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	91,731,900.00	89,240,872.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,696,100.00	1,671,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	67,800.00	65,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	130,600.00	126,320.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	59,000.00	51,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	455,000.00	424,000.00
210807	Газрын төлбөр	244,700.00	198,900.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	76,800.00	67,300.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	40,000.00	27,600.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,708,300.00	30,762,398.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,065,300.00	26,019,398.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,643,000.00	4,743,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	69,850,800.00	69,455,206.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	69,850,800.00	69,455,206.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж		
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	26,841,000.00	26,583,006.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,495,700.00	15,495,700.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	22,635,400.00	22,635,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,878,700.00	4,741,100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	87,890,000.00	64,177,100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	87,890,000.00	64,177,100.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө	87,890,000.00	64,177,100.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,821,981,000.00	1,796,766,600.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,346,939,200.00	1,346,939,200.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,346,939,200.00	1,346,939,200.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	405,433,100.00	381,720,400.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	317,543,100.00	317,543,300.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	87,890,000.00	64,177,100.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	69,608,700.00	68,107,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,090,000.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	840,000.00	550,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	67,678,700.00	67,557,000.00
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.ХУАНГАН

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.ЖЕНИСБЕК

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР

М.АЙНУР
2017.3.25